RIGHT TO EDUCATION FOR MIGRANT CHILDREN: CHALLENGES OF POLICY IMPLEMENTATION IN MAE SOT DISTRICT, TAK PROVINCE

SOMPORN SANEE

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
(HUMAN RIGHTS)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2010

Copyright by Mahidol University

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

RIGHT TO EDUCATION FOR MIGRANT CHILDREN: CHALLENGES OF POLICY IMPLEMENTATION IN MAE SOT DISTRICT, TAK PROVINCE

SOMPORN SANEE 4937985 GRHR/M

M.A. (HUMAN RIGHTS)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: VARAPORN CHAMSANIT, Ph.D.,

ASSOC.PROF. KRITAYA ARCHAVANITKUL, Ph.D.

ABSTRACT

In recent years, a large number people from Myanmar have entered Thailand to search for better economic opportunity. Often, the migrant workers come with family including children. Children of migrant workers, particularly those with no legal status, are often unable to access their basic human rights, particularly the right to basic education. The purpose of this study was to determine if the migrant children are able to access the right to education which, in principle, is ensured by the Thailand Education for All policy.

Semi-structured qualitative interviews were conducted with 40 migrant children and 16 migrant parents/guardians, as well as 27 educators in Thai and migrant schools in the Mae Sot District of Tak province, where there is a high concentration of migrant workers. Supplementary interviews were conducted with workers at local Thai education authorities and NGOs in order to verify and supplement the information about the situation of migrant children and availability of education for them in the research area.

The most important findings of this study are as follows: Thailand has comprehensive legislation and relevant regulations that should work to ensure the enjoyment of educational opportunity for all migrant children. While education fees and four other main direct costs of schooling have been subsidized by the government under the current law and regulations, there are other direct and indirect costs which parents have to pay to enable their children to have access to the Thai state school. This financial burden has a strong negative impact on migrant children since the proportion of their expenses is quite high compared to their low family income. In many circumstances the only option available for these poor migrant families is to find the cheapest education available, or keep their children out of school. Additionally, the language of instruction and the curriculum in the Thai school are not familiar to migrant children and their families which often discourage migrant children from enrolling in Thai state school.

The migrant schools provide an alternative and crucial option for the education of migrant children. Up until now, however, there has been no legislation that provides legal recognition of these schools. The irregular status of these schools poses a significant challenge to their operation as well as the enjoyment of the right to education of migrant children.

KEY WORDS: RIGHT TO EDUCATION/MIGRANT CHILDREN/MAE SOT/ MIGRANT SCHOOL

129 Pages.

Copyright© by Mahidol University

สิทธิทางการศึกษาของเด็กข้ามชาติ : ความท้าทายในการดำเนินนโยบายการศึกษาในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก (RIGHT TO EDUCATION FOR MIGRANT CHILDREN: CHALLENGES OF POLICY IMPLEMENTATION IN MAE SOT DISTRICT, TAK PROVINCE)

สมพร เสนี 4937985 GRHR/M

ศศ.ม. (สิทธิมนุษยชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: วราภรณ์ แช่มสนิท, Ph.D., รศ.ดร. กฤตยา อาชวนิชกุล, Ph.D.

บทคัดย่อ

ในระยะหลายปีที่ผ่านมามีแรงงานข้ามชาติจากประเทศพม่าจำนวนมากหลั่งไหลเข้ามาในประเทศไทยเพื่อแสวงหาโอกาสที่ดีกว่าทางเศรษฐกิจ แรงงานข้ามชาติที่เข้ามาในประเทศไทยมักจะมาเป็นครอบครัวรวมถึงสมาชิกที่อยู่ในวัยเด็กด้วย พบว่าเด็กข้ามชาติเหล่านี้โดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่สถานะทางกฎหมายมักจะเข้าไม่ถึงสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานโดยเฉพาะสิทธิทางการศึกษา การศึกษาชิ้นนี้ทำขึ้นเพื่อศึกษาสถานะการณ์การเข้าถึงการศึกษาของเด็กข้ามชาติตามแนวนโยบายการศึกษาถ้วนหน้าของรัฐบาลไทย

การวิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพกับเด็กข้ามชาติจากประเทศพม่าจำนวน 40 คน ผู้ปกครองเด็กข้ามชาติจำนวน 16 คน ผู้ให้บริการการศึกษาทั้งจากโรงเรียนไทยและโรงเรียนของแรงงานข้ามชาติอีก 27 คน ผู้วิจัยยังได้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการศึกษาในพื้นที่และเจ้าหน้าที่ขององค์กรพัฒนาเอกชนด้วยเพื่อใช้เป็นข้อมูลเพิ่มเติมเรื่องสถานการณ์เด็กข้ามชาติและโอกาสทางการศึกษา

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยมีกฎหมายและระเบียบต่างๆ จำนวนมากที่รับรองการเข้าถึงสิทธิทางการศึกษาของเด็กทุกคนในประเทศไทยรวมถึงเด็กข้ามชาติ ในขณะที่รัฐบาลได้จัดให้มีการสนับสนุนเรื่องค่าใช้จ่ายทางด้านการศึกษาในสี่หมวดหลักให้แก่เด็กที่เข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐ ผู้ปกครองของเด็กยังคงต้องจ่ายค่าใช้จ่ายอื่นๆ อีก ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมเหล่านี้ก่อให้เกิดผลกระทบทางลบต่อการเข้าถึงการศึกษาของรัฐในกลุ่มเด็กข้ามชาติอย่างมาก เนื่องจากครอบครัวแรงงานข้ามชาติส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาจะมีสัดส่วนสูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ของครอบครัว ดังนั้นครอบครัวจึงจำเป็นที่จะต้องหาทางเลือกทางการศึกษาอื่นๆ ที่มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า หรือไม่ก็ไม่ให้เด็กเข้าเรียน ในส่วนของภาษาและหลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนไทยก็ไม่เป็นที่คุ้นเคยของเด็กข้ามชาติ ทำให้เด็กข้ามชาติส่วนใหญ่ไม่เข้าเรียนในโรงเรียนไทย

โรงเรียนของแรงงานข้ามชาติเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของเด็กข้ามชาติ แต่จนถึงปัจจุบันโรงเรียนเหล่านี้ก็ดำเนินการโดยไม่มีกฎหมายรองรับ การไม่มีสถานะทางกฎหมายของโรงเรียนของแรงงานข้ามชาตินำมาซึ่งข้อท้าทายต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเข้าถึงสิทธิทางการศึกษาของเด็ก

Copyright © Mahidol University